

2011-05-09

Sundsvalls Montessoriskola
Paviljongvägen 15a
852 40 Sundsvall

Dnr 43-2010:5018

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Sundsvalls Montessoriskola
i Sundsvalls kommun

2011-05-09

1 (3)

Dnr 43-2010:5018

Rektor Berit Nilsson
Sundsvalls Montessoriskola
Paviljongvägen 15a
852 40 Sundsvall

Tillsyn i Sundsvalls Montessoriskola

Förskoleklass
Årskurserna 1–9

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Sundsvalls Montessoriskola och Sundsvalls kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolans redovisade resultat är goda. Samtliga elever har år 2010 nått målen i svenska och matematik i årskurs 3 samt i svenska, matematik och engelska i årskurs 5. Måluppfyllelsen i övriga ämnen i årskurs 5 finns inte redovisade. I år är första gången årskurs 9 avslutar sin utbildning vid skolan, därav finns inga resultat i årskurs 9 redovisade ännu. Rektor behöver i större utsträckning följa upp och utvärdera resultaten i samtliga ämnen för att kunna använda detta i skolans utvecklingsarbete. Rektorn behöver vidare följa upp skolans stödinsatser för att försäkra sig om att rätt stöd erbjuds.

En stor del av eleverna, främst i de högre årskurserna, är i behov av särskilt stöd. Tidigare fanns två specialpedagoger anställda vid skolan men sedan årsskiftet 2010/2011, finns endast en. Tillsynen visar att skolan saknar rutiner gällande elever i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen bedömer att förändring av resurserna samt avsaknad av rutiner för arbete med elever i behov av särskilt stöd medför att dessa elever inte alltid får det stöd de har rätt till.

2011-05-09

2 (3)

Dnr 43-2010:5018

Vidare saknas en tydlig ärendegång kring elever som upplever sig blivit utsatt för kränkande behandling. Av intervjuer framgår att det likabehandlingsteam som nämns i skolans årliga plan mot kränkande behandling inte fungerar som avsett.

Rektor har ansvar att se till att rutiner skapas och förankras så att skolan ska kunna tillgodose elevernas behov av särskilt stöd samt för att på ett tydligt sätt visa hur skolan arbetar för att utreda omständigheter om en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling.

Sundsvalls Montessoriskola har tidigare varit en skola för förskoleklass och årskurserna 1–5 men för tre år sedan utökades skolan med årskurserna 6–9. En stor del av rektorns uppgifter de senaste åren har varit frågor nära knutna till expansionen av skolan, såsom fråga om lokaler, organisation och att skapa en skola från förskoleklass till årskurs 9. Tillsynen visar dock att skolan fortfarande upplevs som två delar, en för förskoleklass till årskurs 5 samt en för årskurserna 6–9. En större samverkan behöver därför ske mellan lärarna i de olika arbetslagen. Lärarna vid skolan är engagerade och har en gemensam plattform i Montessoripedagogiken. De beskriver hur de aktivt arbetar med elevers ansvarstagande över sitt lärande redan från förskoleklass för att sedan öka med stigande ålder.

Skolinspektionen har i tillsynen av Sundsvalls Montessoriskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen uppfyller inte förordningens krav. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Rektor tar inte tillräckligt ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat samt skolans arbete med elever i behov av särskilt stöd. Vidare följer inte rektorn upp och utvärderar det särskilda stöd som ges i särskild undervisningsgrupp. (2 kap. 2 § skollagen, 5 kap grundskoleförordningen Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar)
- Lärarna samverkar inte i tillräcklig utsträckning (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer, 2.5 Övergång och samverkan)
- Rektorn ser inte till att det i tillräckligt hög utsträckning bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Vidare måste rektor tydliggöra skolans arbetsgång då elever blivit utsatt för kränkande behandling. (14a kap. 6-7, 9-10 §§ skollagen)
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav. (14a kap. 8 § skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling)

2011-05-09

3 (3)

Dnr 43-2010:5018

- Skolan genomför inte elevens val i enlighet med författningarna. (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen)
- Rektor säkerställer inte i tillräcklig utsträckning att samtliga elever i behov av särskilt stöd får det stöd de behöver för att nå målen för utbildningen. Skolan saknar rutiner för arbetet med elever i behov av särskilt stöd samt anmälnings-skyldighet till socialnämnden. Vidare uppfyller inte åtgärdsprogrammen författningarnas krav. (1 kap. 2a § skollagen, 5 kap. 1, 4-5 §§ grundskoleförordningen)

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Sundsvalls kommun har ansvar för att Sundsvalls Montessoriskolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sundsvalls kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sundsvalls kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

Skolinspektionen begär in en sammanställning av samtliga kunskapsresultat för att kunna bedöma skolans måluppfyllelse i årskurs 5.

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Britta Seeger och Mårten Olsson samt undervisningsrådet Eva Edlund deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren

Enhetschef

Sara Lyrenäs

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Sundsvalls Montessoriskola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sundsvalls kommun under vintern och våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Sundsvalls Montessoriskola 6-7 april 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett kommunbeslut. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dokument från kommunen och Sundsvalls Montessoriskola, information som samlats in under besöket samt uppgifter i Skolinspektionens beslut 2011-03-29 med dnr. 41-2010:6349. I Sundsvalls Montessoriskola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Tillsyn & granskning](http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn%20och%20granskning)).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Sundsvalls Montessoriskola

Sundsvalls Montessoriskola	Antal elever
Förskoleklass	22
Grundskola	182

Källa: Uppgift från skolan

Sundsvalls Montessoriskola leds av en rektor som ansvarar för förskoleklass och årskurserna 1–9. Skolan hade tidigare utbildning till och med årskurs 5 men för tre år sedan utökades verksamheten med årskurserna 6–9. Undervisningen bedrivs delvis åldersintegrerat i årskurserna 1–2, 3–5 och 6–9, i de flesta klasser inleds dock dagen i åldershomogena grupper med samling eller mentorstid. Skolan har tre arbetslag; förskoleklass till årskurs 2, årskurserna 3–5 samt årskurserna 6–9.

Tillsynsprotokoll för Sundsvalls Montessoriskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☒

Rektorns ansvar för uppföljning och
utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☒

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☒

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

☐

Undervisningstid och val

☒

Särskilt stöd

☒

Studie- och yrkesvägledning

☐

Avgifter

☐

Rektorns beslutsfattande

☐

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Kunskapsresultaten har inte kunnat bedömas i helhet på grund av att skolan saknar en sammanställning av kunskapsresultaten för årskurs 5.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen inte uppfyller förordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av ett antal individuella utvecklingsplaner (IUP) med skriftliga omdömen. Varje arbetslag har olika utformning av IUP. I de högre årskurserna används SchoolSoft som är ett webbaserat verktyg för att dokumentera och kommunicera elevens kunskapsutveckling. Omdömena redovisas med en markering i en ruta om eleven nått målet för området och i vissa ämnen finns tillhörande kommentarer hur eleven ska nå längre i ämnet. Kommentarererna är i många fall knapphändiga och har inte en tydlig koppling till läroplan och kursplanerna. Det är därmed inte tydligt vad eleven ska göra för att utvecklas i förhållande till de nationella målen. Vidare ges ämnesövergripande omdöme i samhälls- och naturorienterande ämnen.

I årskurserna 1–2 ges omdömen i ämnena svenska och matematik. I årskurserna 3–5 ges omdömen även i samhälls- och naturorienterande ämnen. Skolan måste se till att omdömen ges i samtliga ämnen eleven får undervisning i.

Skolinspektionen vill klargöra att när eleverna har ämnesövergripande undervisning i samhälls- och naturorienterande ämnen kan skriftliga omdömen i de lägre årskurserna ges i ämnesblock om undervisningen bedrivs så. Senast från och med årskurs 5 då kursplanen har mål att uppnå i alla ämnen ska IUP innehålla skriftliga omdömen i varje ämne som eleven får undervisning i.

Se vidare Skolverkets allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16)

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektor måste ta ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat samt skolans arbete med elever i behov av särskilt stöd. Vidare följer inte rektorn upp och utvärderar det särskilda stöd som ges i särskild undervisningsgrupp.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, 5 kap. grundskoleförordningen Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Rektor följer upp elevernas resultat och kunskapsutveckling bland annat genom klasskonferenser i samtliga årskurser och nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Uppföljningen och utvärdering sker då främst i ämnena svenska, engelska och matematik vilket även framgår av skolans kvalitetsredovisning. Nationella ämnesprov i årskurs 9 har ännu inte genomförts på skolan eftersom detta är första året årskurs 9 avslutar sin utbildning vid skolan.

Enligt rektor följs skolans stödinsatser upp på individnivå och till viss del även på grupp- och skolnivå. Det finns dock ingen dokumentation kring detta arbete förutom på individnivå. Enligt uppgift från lärare och rektor finns många elever med stödbehov. Det är därför av största vikt att rektorn försäkrar sig om att rätt stöd erbjuds och att skolans organisation kring särskilt stöd är ändamålsenlig.

Då en elev vid Sundsvalls Montessoriskola blir placerad i särskild undervisningsgrupp vid en annan skola uppger rektorn att det inte görs någon uppföljning av stödet. Det är istället rektorn vid den skola där den särskilda undervisningsgruppens verksamhet bedrivs som är ansvarig för eleven. Skolinspektionen vill förtydliga att en placering i särskild undervisningsgrupp enligt grundskoleförordningen är en åtgärd att ge särskilt stöd i en annan grupp om det finns särskilda skäl. Stödet ska regelbundet omprövas. Uppföljning och utvärdering av åtgärderna ska ske med viss regelbundenhet. Rektor har ansvar att så sker. Att undervisningsgruppen är vid en annan skola förändrar inte det ansvaret.

Enligt den nya skollagen (2010:800) som ska tillämpas från den 1 juli är en förändring att rektorn får rätt att delegera till en anställd som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra vissa enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som handlar om särskilt stöd, om inte annat anges. Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp ska fattas av rektor, och kommer inte vara möjligt att delegera.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver följa upp och utvärdera måluppfyllelsen i samtliga ämnen i förhållande till de nationella målen så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att behov av förbättringsåtgärder tydliggörs. Vidare behö-

ver uppföljning göras av skolans arbete med elever i behov av särskilt stöd. Det är rektorns roll att leda kvalitetsarbetet på skolan, det vill säga följa upp, utvärdera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att lärarna i större utsträckning behöver samverka så att undervisningen ger eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer, 2.5 Övergång och samverkan

Motivering:

Av intervju med lärare framgår att det sker ett gott samarbete inom arbetslagen och att förskoleklassen i hög grad samverkar med skolans lägre årskurser. Det saknas dock samarbetsformer mellan arbetslagen men framför allt mellan personalen i förskoleklassen till och med årskurs 5 och personalen i årskurserna 6–9. Det finns ingen samverkan hur progressionen i elevernas lärande i de olika ämnena ser ut i ett årskurs 1-9 perspektiv. Till viss del förklaras det med att skolan tidigare endast haft undervisning från förskoleklass till årskurs 5. Rektorn uppger att det skett ett arbete med att bli "en skola" sedan årskurserna 6–9 startade år 2008, tillsynen visar dock att detta arbete måste fortsätta. Vidare framgår att det finns brister i samverkan mellan lärare gällande bedömning och betygssättning, ett visst arbete har redan gjorts, främst i de lägre årskurserna. Det är dock viktigt att de betygssättande lärarna får möjlighet till betyg och bedömningsdiskussioner i samverkan med andra lärare för att säkerställa att bedömning görs och betyg sätts på rätt grunder.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste se till att det på skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling samt tydliggöra skolans arbetsgång då kränkningar uppstår. Vidare uppfyller inte skolans plan mot kränkande behandling författningarnas krav.

Författningsstöd:

14a kap. 6-10 §§ skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Motivering:

Enligt skollagen ska det upprättas en årlig plan mot kränkande behandling och enligt diskrimineringslagen ska det upprättas en likabehandlingsplan. Dessa planer kan slås samman till en. Skolans förebyggande arbete mot kränkande behandling framgår av likabehandlingsplan. Som exempel anges "Montessoripedagogiken", "Ordningsregler" och "Elevinflytande". Dessa åtgärder är generellt hållna och går inte att härleda till en kartläggning av situationen på skolan. Av planen framgår en ärendegång vid mobbning samt att det finns ett likabehandlingsteam på skolan. Vilka åtgärder som genomförts enligt föregående års plan framgår inte, vilket är ett krav enligt skollagen. Vidare ska planen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna. Av intervjuer framgår att eleverna inte deltagit i arbetet med planen. Planen saknar också en beskrivning av vilka åtgärder som ska vidtas i de fall barn och elever upplever sig kränkta av vuxna.

Intervjuer visar att det årligen genomförs enkäter bland elever för att få en bild av klimatet på skolan. Av likabehandlingsplanen framgår också att skolan har ytterligare metoder att upptäcka kränkande behandling; genom samtal med skolsköterska och övrig personal, observation på raster, samarbete med föräldrar med mera. Någon sammanställning över enkätresultat eller annat kartläggningsarbete görs dock inte. De förebyggande insatser som genomförs är temadagar, nyligen en likabehandlingsdag och kompisamtal i de lägre årskurserna. Insatser görs också på förekommen anledning. Dessa insatser bör i högre utsträckning tydliggöras i en plan mot kränkande behandling och kopplas till en kartläggning av verksamheten.

Skolan har en skyldighet att utreda omständigheterna om en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling. Intervjuer med lärare visar att det likabehandlingsteam som uppges i likabehandlingsplanen inte fungerar i praktiken. De har inte haft möten på länge och inte heller haft den roll som är avsedd enligt planen. För närvarande finns därför ingen uttalad rutin för ärendegången utan det görs olika beroende på arbetslag och i åtminstone ett av arbetslagen är den nuvarande lösningen inte hållbar på lång sikt. Sundsvalls Montessoriskola behöver därför tydliggöra hur utredningen ska gå till samt vem som är ansvarig för olika utredningsinsatser.

För stöd i arbetet se Skolverkets allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. (SKOLFS 2009:38)

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste se till att elevens val genomförs i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

På Sundsvalls Montessoriskola är undervisningen upplagd på så sätt att eleverna dagligen arbetar i längre arbetspass efter en inledande lektion. Eleverna kan själva välja vilket ämne de ska arbeta med på arbetspasset och de utgår från en planering som läraren upprättat. När den första planeringen, "basplaneringen", är klar kan eleven fortsätta med en fördjupad planering. Elevens val är inte schemalagt utan lärare och rektor menar att arbetspassen motsvarar elevens val.

Enligt grundskoleförordningen ska eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val, vilket gäller för samtliga elever. På Sundsvalls Montessoriskola blir fokus på arbetspassen i realiteten de ämnen där eleven inte hunnit färdigt med "basplaneringen". Skolinspektionen bedömer därför att skolan inte genomför elevens val i enlighet med författningarna. Denna brist påpekades även i den utbildningsinspektion som Skolverket genomförde vid skolan år 2005.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektor måste säkerställa att samtliga elever i behov av särskilt stöd får det stöd de behöver för att nå målen för utbildningen. Skolan måste också upprätta rutiner för arbetet med elever i behov av särskilt stöd samt anmälnings-skyldighet till socialnämnden. Vidare uppfyller inte åtgärdsprogrammen författningarnas krav.

Författningsstöd:

1 kap. 2a § skollagen, 5 kap. 1, 4-5 §§ grundskoleförordningen

Motivering:*Särskilt stöd*

Av intervjuer med lärare och övrig personal framgår att det saknas rutiner kring elevhälsoärenden. Det skriftliga material som finns är en broschyr, "Tankar kring elevhälsa" där det bland annat framgår att elevhälsoteamet ska träffas en gång per vecka. Under föregående termin fanns två specialpedagoger anställda där den ena jobbade med särskilt stöd i årskurserna 1–5 och den andra i årskurserna 6–9. Efter årsskiftet slutade specialpedagogen för årskurserna 6–9. Resursen har inte ersatts och av intervjuer framgår att det blivit ett glapp i organisationen kring elever i behov av särskilt stöd eftersom det nu endast är en deltidsanställd specialpedagog på skolan. Elevhälso-teamets roll har inte diskuterats och ändrats utifrån rådande arbetssituation och specialpedagogens ansvarsområde är inte tydligt. En konsekvens av resursbristen har blivit

att elever som tidigare hade stödåtgärder och som fortfarande anses ha behov av det enligt åtgärdsprogram, nu inte får det behovet tillgodosett.

Tillsynen visar också att det saknas tydliga rutiner gällande skolans anmälningsskyldighet till socialnämnden. Där bör framgå hur ärendegången ska se ut och vem som ansvarar för att upprätta en anmälan.

Av intervjuer framgår att det i årskurserna 6–9 finns många elever i behov av särskilt stöd. Skolan har vidare stora problem med att ett antal elever inte kommer till skolan alls. Mot denna bakgrund är det av största vikt att rektorn tar ansvar för att upprätta tydliga rutiner för arbetet med elever i behov av särskilt stöd samt anmälan till socialnämnden. Detta för att hitta former för att upptäcka och utreda elever i behov av särskilt stöd och ha möjlighet att sätta in lämpliga stödåtgärder.

Enligt rektor finns sedan i höstas beslut om anpassad studiegång för några elever, dock inte undertecknade. I Sundsvalls kommun fattas sådana beslut av verksamhetschefen. Detta innebär att för de elever som har anpassad studiegång så finns ej formellt riktiga beslut. Skolinspektionen vill göra skolan uppmärksam på att den nya skollagen (2010:800) ska tillämpas från den 1 juli 2011. En förändring är då att beslut om anpassad studiegång ska fattas av rektor och inte vara möjligt att delegera.

Åtgärdsprogram

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram utarbetade av skolan. Dessa är kortfattade och det är inte alltid det framkommer att eleven har behov av *särskilda* stödåtgärder. Målformuleringarna är ofta vida vilket gör att målen blir svåra att följa upp och utvärdera. I några av programmen läggs ansvar för åtgärder i alltför hög utsträckning på eleven och föräldrarna.

Av grundskoleförordningen framgår att det av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka behoven är, hur de skall tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammen vid Sundsvalls Montessoriskola behöver förbättras så de blir ett effektivt verktyg i skolans arbete med att hjälpa elever i behov av särskilt stöd.

För stöd i utformningen av åtgärdsprogram, se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25)